

Wolna myśl

Wolne Zarty

I-38933/
/69

NR. 8. Tygodnik artystyczno-literacki i satyryczno-humorystyczny. Rok wydawn. XIII. 1931 R.
Konto czekowe P.K.O. 60.858. Przedpłata kwartalna z przesyłką 4.50 Cena 40 gr. (W Ameryce 15 cent.)

COŚ Z ASTRONOMJI.

Na niebie się pojawiła kometa bezognista,
Gwiazda miłości! Po niebie kręci się, wierci i szasta.
Złapali się za lunety uczeni astronomowie.
Wzrok zawracają w jej stronę — gwiazda zawraca im
w głowie.

Chcą ją przyłapać, wybadać i nazwać. Praca daremna.
Zrezygnowani zupełnie mówią: „To gwiazda jest ciemna.
Ciemna jest dla nas przeszłość i ciemne cele jej jazdy”
Ach! Któżby z nas nie chciał zostać człowiekiem z
ciemnej gwi

Droga do szczęścia, ma najwięcej zakrętów ze wszystkich dróg na świecie.

LOGIKA PIJUSA.

—No?? Czy to może ten parasol do pana należy?...
A.. a.. Wykluczone.. wyk...
wyk.. luczone, mój był otwarty.

Mróz maluje białe ballady...

Na szare szyby białym kwiatem maluje mróz białe ballady,
a w te misterja pełne dziwów patrzy z zachwytem pieśniarz bładny.

Patrzy z zachwytem w białe cuda i o tych cudach sonet tworzy...
a piec łaknący węgla mruczy:
Pan wieszcz i ja już z zimna chorzy.

W szafie dwie myszki dyskurs wiodą.
„Co jadłaś dziś?” — „Strzęp dywanika”
„A ty?” — „Ja guzik” — „Zła tu kuchnia”
„Rzućmy ten dom” — i parka znika...

A bładny pieśniarz pisze, pisze aż fotel chwieje się trójnogi...
„ Kto ma witraże z białych cudów?”
— „my jeno wieszcz my półbogi”

A wtem ogarek syk!! pstryk!!-skonał
a w szybach świt zapalił kwiaty...
a nad pieśniarzem stanął dęba nad konie koń!! Pegaz skrzydlaty..

I parnasowym stylem zarzął:
„że sztuka ci do dziś nie zbrzydła,
choć jeno karmi cię goryczą
niósę ci w darze — moje skrzydła”.

„Są tłuste pono, więc je upiecz na rożnie, albo na brytwance
i raz się najedz, sługo sztuki raz!!—resztki możesz dać kochance”..

Wieszcz drgnął i walcząc z sobą odparł
„Weź pieczeń a daj liść laurowy”
.. Komisja zaś orzekła rano:
...„Przyczyną śmierci -dur głodowy”.
Ignacy Nikorowicz.

MA WOLNĄ REKĘ...

Jedno przecież zyskałam w małżeństwie., On nie interesuje się mną więcej..

ZNA SWEGO MĘŻA.

—Wszędzie szukam już dziś mego męża, nigdzie go znaleźć nie mogę, miałam jeszcze nadzieję, że go u ciebie zastanę.

Pijmy jednym

duszkciem!

Pijmy jednym

duszkciem!

Franek, chłopak jak świca, a więc w panien guście,
Zabawiwszy się setnie w mieście na odpuszcie

Oraz podpiewszy w gospodzie,

Ruszył w drogę powrotną na wieś o zachodzie.

Wesoło niosły go nogi
Po mazowieckim, po piasku...

Już uszedł połowę drogi,
Gdy nagle na skraju lasu
Przystanął na jednej nodze,

Bo mu się zachciało srodze...

Hm! hm!..—jak to powiedzieć?—powiem!-wielki skweres!-
Załatwić mały interes.

Uff!

Nie wiele myśląc, Franek przeskoczył przez rów,
Wszedł w las, stanął przy dębie utyłym grubaśnie
l... właśnie.

Nagle poczuł na sobie przestraszone oczy;
Spojrzał w bok i zobaczył obrazek uroczy:

Cztery kroki od niego, gdzie wysmukła brzoźka
Wyrastała na dębów tle bieluchną plamą,
Najpiękniejsza dziewczucha z całej wioski, Józka,
Robiła właśnie... to samo.

Spostrzegli się i zrazu chwycił ich wstyd srogi,
Ale trudno w wypadkach takich... wracać z drogi
I trzeba, zwłaszcza wieczorem,

Brać figle losu z humorem

To też Józka, po krótkiej chwili zawstydzona,

Czując, że trudno będzie milczeć bezustanku,
Szepnęła jak od niechcenia:

„Co tam! Twoje zdrowie, Franku!”

Odpowie czy nie odpowie?

„A no, Józka, twoje zdrowie!

A kiedy ciepły wietrzyk, co pokusę niesie,

Przeleciał po cichym lesie,

Franek dorzucił po chwili:

„A możebyśmy się kieliszkami trącili?”

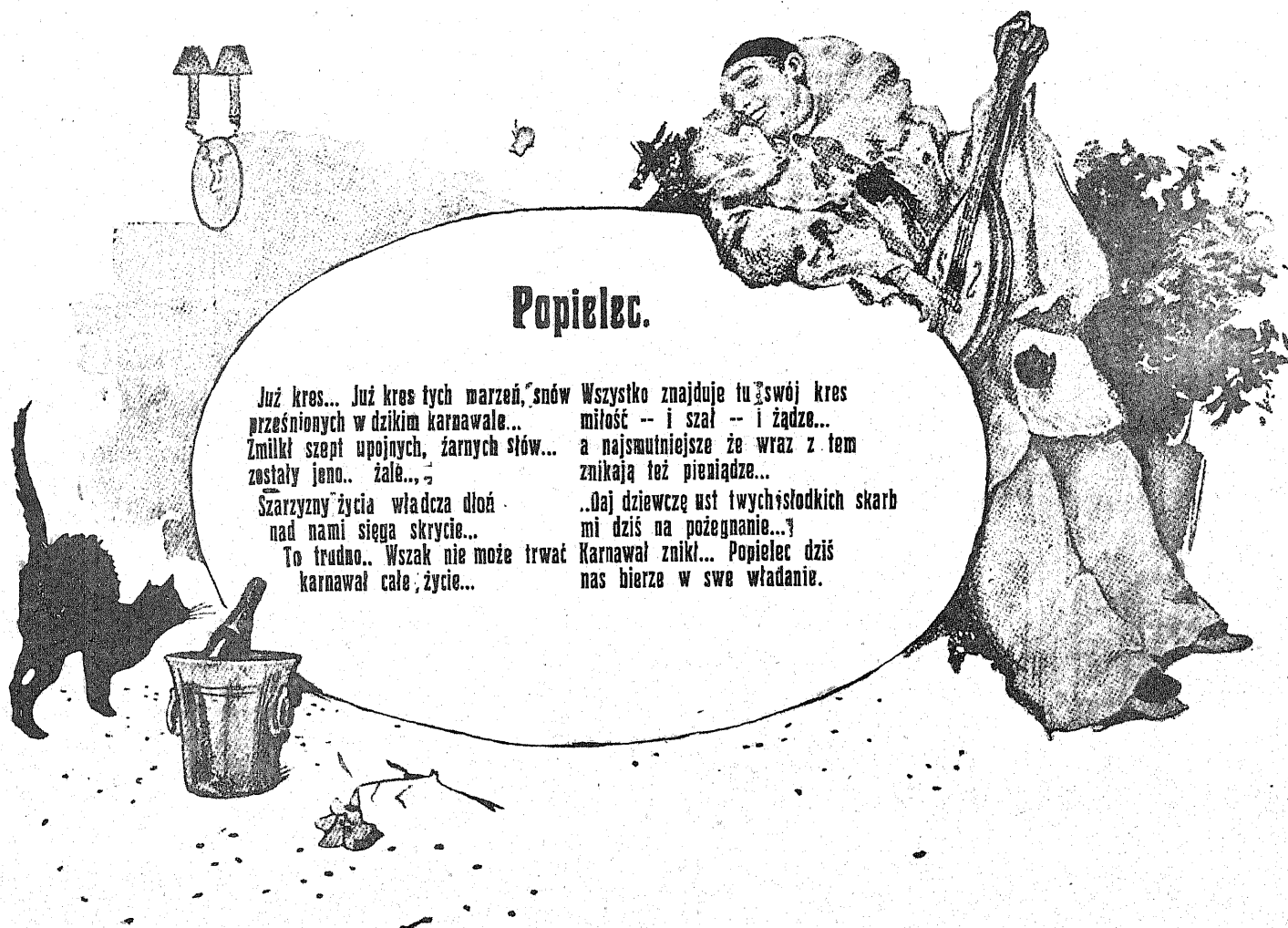
Jerzy Wrzos.

Wydawca.

Helena Kokorzycska
Tel. red. Nr. 149-55
Redakcja i admini-
stracja ŁODŹ. Że-
romskiego 60.

Popielec.

Już kres... Już kres tych marzeń, snów
prześnionych w dzikim karnawale...
Zmilkł szepł upojnych, żarnych słów...
zostały jeno.. żale...
Szarżyny życia władca dłoń
nad nami sięga skrycie...
To trudno.. Wszak nie może trwał
karnawał całe życie...

Wszystko znajduje tu swój kres
miłość -- i szal -- i żądze...
a najsmutniejsze że wraz z tem
znikają też pieniądze...
..Oaj dziewczę ust twych słodkich skarb
mi dziś na pożegnanie...
Karnawał znikł... Popielec dziś
nas bierze w swe władanie.

Miłosna buchalterja.

Stary lampart, właściciel dóbr Szlacheckie Gatki,
Chociaż włosów i zębów już stracił ostatki,
Chociaż nogą z trudnością już trafiał do buta,
Udawał ciągle koguta.
Nie chcąc miłosnych marzeń zamykać na kłódke,
Ale pragnąc od czasu do czasu z zapalem
Szukać jeszcze dziurki w całym,
Wziął „na stajnię” urocza i młoda szelmutkę.
Owa urocza szelmutka,
Umiejąc doić swój los,
Wzięła z punktu swojego starego kogutka
Pod włos
Głaszcząc go jaknajczulej i jaknajobłudniej
Doiła z niego forszę jak pompą ze studni,
Z portfela, z portmonetki, z kasy, skąd się dało
I ciągle jej było mało.
Stary lampart z początku nie mówił jej nic.
Pozwalał się jak owca i doić i strzydz.

Kupował jej, co chciała: futra, biżuterje,
Sprzedając na to krowy, wyrabując las
Aż wreszcie raz
Sprawdził swoją miłosną całą buchalterję
I tak rzekł do niej:
„Małpusiu! Wylczyłem jasno jak na dłoni,
Ze wciągu czterech ostatnich miesięcy
Wzięłaś odemnie trzydzieści tysięcy
Bezmała,
A ja za to z ureków, z wdzięków twego ciała
Skorzystałem w tym czasie trzy razy i pół.
Nie chcę oskarżać nikogo,
Ale dziesięć tysięcy na stół
Za jeden raz to jest trochę za drogo”.
Na to odparła dziewczyna:
„A czy to jest moja wina?
Do siebie skieruj mymówki.
A któż ci broni, lamparcie,
Odrabiać swe pieniądze szybko i zażarcie
Tak, żeby ci wypadło raz za pół złotówki?” Jerzy Wrzos.

Krakowiaki.

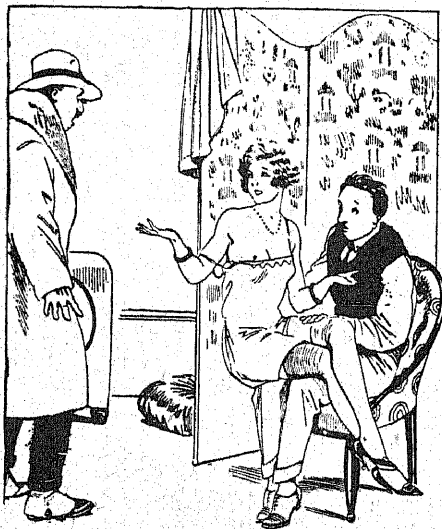
Nasi monarchiści
głoszą w strony świata
że już na tron Polski
mają kandydata..
Tęgi ponoś chłop jest
głos idzie za głosem —
i już ponoś umie
obetrzeć pod nosem..

Bezrobocie wzrasta
cięższe coraz chwile...
więc ekonomiści
wciąż radzą... i tyle!!
A może ogłoszą
swe wniosłe rozsądki...
żeby bezrobotnym
wyrzynać żołądki?

By nagrodę Nobla
dostać — trzeba głowy
a Kellog wziął właśnie
za akt pokojowy.
Zdobytch tysięcy
pewno nie roztrwoni
lecz je ulokuje
we fabrykach broni..

Świeci nam miesiącek
i śmieje się z nieba
Pewnie nie wie, komu
co tutaj potrzeba.
Nie wie co nam w głowach
i sercach się dzieje
my się tu gryziemy
on się w górze śmieje...

„Wynalazca“ pewien
wola do niebiosów
dla łysych wynalazł
maść na porost włosów...
Inaczej by człowiek
był tu zachwycony...
gdyby kto wynalazł
posag — lecz bez żony.]

DOBRY ŻART.

Jak widzicie, wpada mąż —
spotyka żonę — na kolanach tego
byka.

— Jajjoll woła przerażony.
— Ależ mój drogi.. To przecież
tylko żart prima-aprillisowy.
— Jakto?.. Teraz — w lutym?
— No, naturalnie.. Na tem właś-
nie polegają ten żart.

HOCKI KLOCKI.

Dla urzędników, jest l u t y
najwspanialszym miesiącem. Głodują
w nim bowiem tylko 28 dni — za-
miast 30 a nawet 31 dni.

Nie byłoby jeszcze tak źle w
Polsce, gdyby k a ż d y za swoje
pomyłki, musiał p ł a c i ć !! Po-
kutować!! Ale czy tak jest?..

Lepiej według w y r o k u po-
wiesić, niż bez wyroku zęby przetra-
cać i przez „mokre prześcieradło“
ludzi naprawiać.

Jeżeli poezja jest śmietanką li-
teratury narodu, w takim razie pro-
za, jest jej chlebem i mięsem.

Plotka, jakkolwiek niema z ca-
łowaniem nic do czynienia, to prze-
cież jest do niej podobna, bo idzie
także z ust do ust.

O wiele łatwiej jest zapaść się so-
bie długie włosy aniżeli pisać poezje.

Wszystkie ideały dzisiejszego po-
kolenia, zbiegają się do jednego
znaku: „?“.

Z jaką to łatwością i regular-
nością, napływałyby podatki do kasy
państwowej, gdyby piękność kobieca
podlegała opodatkowaniu?

Napewno żadna nie starałaby
się o niżenie taksacji.

Dawne pobrzękiwanie miecza
niemieckiego, straszło świat. Teraz
straszy dla odmiany, pobrzękiwanie
niemieckiego języka.

W okresie powstania, bał się
Belweder Polaków. Teraz Polacy bo-
ją się Belwederu.

Więc poco?

— Słyszałeś że w Polsce mają
najmądrzejsi poeci otrzymać stałą
pensję rządową?

— Czy przestaną wtedy pisać?
— Nie
— Więc jaki cel mają te pen-
sje?..

Porównanie

Jakie porównanie między wier-
ną żonką a wierną rzeką?
— Obie są kapryśne i zdradli-
we.

Kłopoty i żale młode- go lokatora.

Mam ogromne kłopoty
z gospodynią moją
w wieku balsakowskim
miłości się jej roją..

A gdy przyjdzie pierwszy
czynszu rano żąda..
przytem groźnym wzrokiem
w gębę mą spogląda..

Wiem, że to się skończy
wnet na awanturze..

„Czynsz mi płac gotówką
— mówi — lub w naturze“.

Chyba mi szatani
gospodynię dali..
w starym piecu ogień
się straszliwie pali..

Gdy tak dalej pójdzie
mówię pełen żalu,
wprost od gospodyni
pójdę do szpitalu..

Ach powiadam! straszna
okropna kobieta..
powinien tam mieszkać
nie ja — lecz atleta..

Bo jak babsko tonie
w swoich żądach czeluści..
jak mnie w nocy schwyta
tę mnie rankiem puści..

Nie dziwcie się przeto,
że się zaraz chmurzę..
kiedy mam komorne
płacić jej „w naturze“ (H)

Specjalny powód.

— Jak slysze, jest pan wielkim
zwolennikiem i wielbicielem kierun-
ku futurystycznego w malarstwie.

— Tak jest. Jeden malarz te-
go kierunku uciekł z moją żoną..

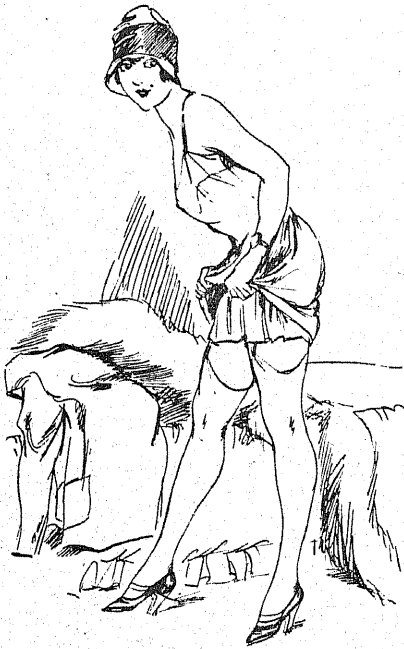
ŻALE EGZEKUTORA.

— Kiedy byłem przedtem listo-
noszem pieniężnym, zawsze zastawa-
łem drzwi u ludzi otwarte. Od kiedy
jestem komornikiem — dzieje się
przeciwnie.

Zostanie przy rodzinie.

..1 No, punktualnym to on nie jest... Jednak poczekam..

2) No, żeby nie tracił potem czasu...

Chcieliście być tacy chorzy!

Pewien młody człowiek o przyjemnej powierzchowności od dłuższego czasu cierpiał na bardzo przykrą i kłopotliwą chorobę. Choroba jego polegała na... — jakby się tu wyrazić? — na nadmiarze temperamentu erotycznego. Młody człowiek od rana do nocy miał niczem niezaspokojoną.. ochotę, pragnienie, apetyt; od rana do nocy był, że tak powiem w stanie ustawicznego naprężenia, ale nie nerwowego. Od czasu do czasu młody człowiek starał się zaspakajac swój apetyt, ale zaledwie.. zjadł już mu się znowu zaczynało chcieć.. jeść.

Ładny los! Przedewszystkiem choroba taka była bardzo kłopotliwa i męcząca. Następnie, co gorsza, choroba ta była strasznie kosztowna.

Pewnego dnia młody człowiek postanowił, że tak się wyrażę, ukrećić łeb swej

I ja i wy..

Jak prędko życie umie druzgotać cudne sny.., o szczęściu śniłem kiedyś i ty mój bracie, ty...

O sławie sny się śniły zdobywać chciałem świat... — Hej! leż było siły w tych snach młodzieńczych lat .

Lecz życie się zaśmiało ach straszny jego głos.. — skrzydełka nadłamało . dopełnił się mój Los..

Gdzież moje sny o sławie gdzie mój junaczy szal?.. ..Skrzydełka nadłamane sen cudny dawno zwiął ,

Rozwiąły się sny moje i marzeń prysnął czar..

..Dziś witam w mej samotni wybladły orszak mar...

Przychodzą do mnie szare ja witam je przez lzy I chichotem szepcą do mnie: — „Czyś ty ten sam... Toś ty?..”

„Gdzież wiara twa słoneczna gdzie sen minionych lat? , gdzie pragnień moc serdeczna z czem idziesz dzisiaj w świat?..”

Chichoczą straszne mary, że snów przzerwana nić. — a ja zbolaly, stary odpędzam je by żyć..

Te mary! Szczęście, Sława chichoczą u mych stóp... ..Mam jeszcze jedną drogę, ta w cichy wiedzcie grób..

Do tego czasu trzeba histrjona maską kryć.. i z śmiechem zgasił w oczach żyć dalej bracie żyć..

Roman Hernicz,

Podejrzane tarcie,

Profesor (podczas wykładu historycznego): — Miedzy cesarzową Elżbietą angielską a Filipem przyszło podówczas do podejrzanych tarc.

chorobie. W tym celu wybiegł z domu na miasto, wszedł do pierwszej z brzegu apteki i... znalazł się oko w oko z młodą i przystojną aptekarzową.

Młody człowiek, nieprzygotowany na taką niespodziankę, zarumienił się po uszy i zawrócił spieszenie ku drzwiom, ale zatrzymał go głos aptekarzowej:

„Czem panu mogę służyć?”

...„Widzi pani.. to jest sprawa czysto męska... jabym wolał pomówić o niej raczej z panem aptekarzem, niż z jego, jak przypuszczam d zgonną towarzyszką”..

„O, proszę pana -- odparła na to z zachęcającym uśmiechem aptekarzowa — ja jestem przedewszystkiem aptekarzem a potem dopiero kobietą.” Aptekarz podobnie jak lekarz musi być spowiednikiem i jako taki nie ma plci. Niech pan mi powie szczerze, na co pan cierpi?”

Na to młody człowiek, przekonany, opowiedział nie bez trudności o swej chorobie i zakończył temi słowami:

„Proszę mi wierzyć, to jest straszne.

Zostanie przy rodzinie.

3) Ach, zdaje mi się że już nadchodzi..

4) Nie. To jego brat. Ale mój Boże, on przecież także należy do rodziny..

Ja jestem niezamożny a to okropnie drogo kosztuje. I niema rady na to! Naprzykład.. w tej chwili.. mówię z panią, a...”

— „Tak, to jest sprawa ciekawa i godna uwagi” — szepnęła w zamyśleniu aptekarzowa.

— „No i..? No i..? Co mi pani na to da?”

— „Proszę, niech pan usiądzie i niech pan łaskawie zaczeka kilka minut. Nie chcę sama rozstrzygać tej sprawy i pójdę się naradzić z moimi siostrami”

Młody człowiek usiadł.

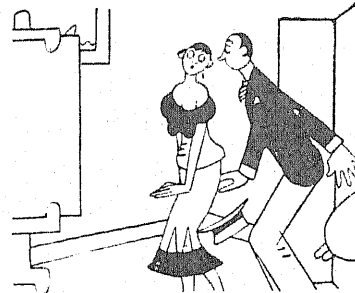
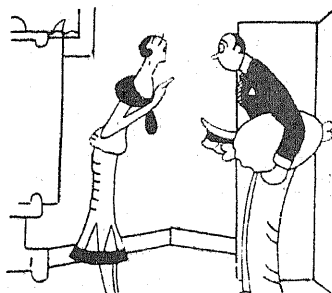
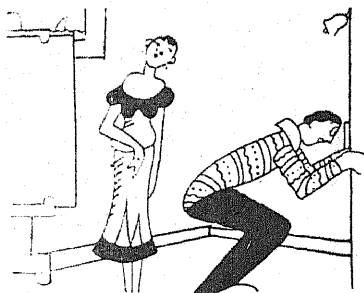
Tymczasem aptekarzowa pobiegła szybko po schodach do swego mieszkania. Do młodego człowieka dobiegły z góry przyciszone szepty kobiece, wytworne i gorące.

A po kilku minutach aptekarzowa zjawiała się z powrotem: i rzekła do oczekującego młodzieńca:

„A więc, proszę pana, porozumiałam się z moimi dwoma siostrami: dajemy panu 800 złotych miesięcznie, mieszkanie, opa i wikt”

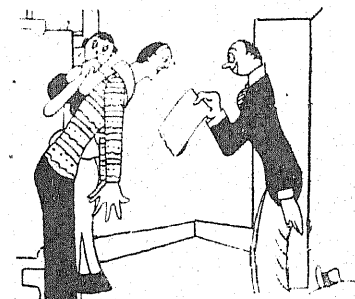
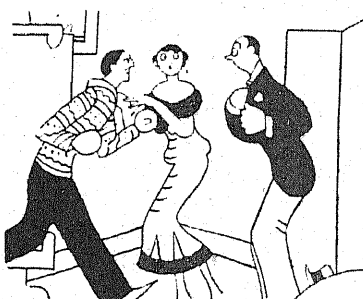
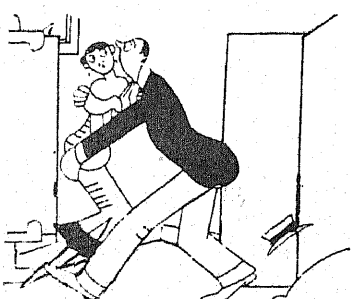
Dobry (pomysł) sposób,

a) *„Oho! To mój krawiec! Przycho-
dzi z rachunkiem. Przyjmij go i po-
wiedz, że mnie няма w domu.*

b) *„Niestety, proszę pana, [męża] nie-
ma w domu...”*

c) *„Tem lepiej! Od dłuższego czasu
marzę o tem, żeby zastać panią sa-
mą, żeby pan powiedział, że panią
ocham...”*

d) *„że panią ubóstwiam, że panią
pożądam!”*

e) *„A łajdak! Jak pan śmie zabie-
rać się do mojej żony?”*

f) *„Włec pan jest w domu? Byłem
tego zupełnie pewny i dlatego zasto-
sowałem mój niezawodny sposób.
Proszę, oto pański rachunek*

POMYŚL DROGI CZYTELNIKU!!

Dzisiaj apelują do was nie „Wolne Żarty” — ale „Wolne myśli”... Mianowicie wzywamy was do poważnej koncentracji.. Pomyślcie nad następującymi sprawami... Kto ma ochotę niech odpowie na te pytania. Chętnie wydrukujemy — a za najdowcipniejszą odpowiedź, prześlemy nagrodę.

Pomyśl miły czytelniku — i ty piękna czytelniczko — i odpowiedz sobie albo w duchu — albo dla nas na papierze, na następujące pytania;

- 1) Gdybyś był całe życie porządnym — i uczciwym człowiekiem i nagle zaproponował ci ktoś posadę dyrektora banku?
- 2) Co byś uczynił człowiekiem, gdyby wszyscy twoi przyjaciele korporatywnie w jednym dniu, zażądali zwrotu „chwilowych pożyczek”
- 3) gdybyś w chwili tęsknoty za „nieznaną” i „wymarzoną” umieścił anonsik w gazecie, że „szukasz tej wyśniewanej pani, która cię mogłaby rozumieć” — a w odpowiedzi, otrzymałbyś odpowiedź od własnej żony.
- 4) Gdyby pewnego dnia zjawił się u ciebie niespodziewanie dwunastoletni młokot i rzekł do ciebie: „mnie posyła do ciebie mamusia i powiada, że ty jesteś mój tatuś.. Czy mnie poznajesz?
- 5) gdybyś sobie kupił zegar na raty, który by szedł tak punktualnie, jak ty pun-

ktualnie płaciłbyś raty.

6) gdyby ci bogaty wujaszek z Ameryki zapisał majątek, ale pod warunkiem że pieniądze te możesz tylko rozsądnie wydać.

7) Gdybyś w łożu teatralnej poznał jakiegoś jegomościa, któremu nagadałbyś ostatnich rzeczy na primadonne, że już stara i głos ma straszny, a ten pan przedstawiłby ci się jako jej mąż?.. Gdybyś zatem w tej chwili zmienił swe zdanie i znowu odkrył piękne strony u ryczącej primadonny, ale całym impetem walilbyś sztukę — że jest głupia, niemożliwa a po chwili dowiedziałbyś się że to ten pan jest nietylko mężem artystki, ale też autorem tej sztuki?

8) Gdybyś pewnego dnia przekonał się, że teściowa jest w tobie zakochana, a ty

nie chciałbyś ranić jej delikatnych uczuć ani też twojej żoneczki?

9) gdybyś wbrew przykazaniom, grzeszył z uroczą żoną powiedzmy twego przyjaciela, który jakby w romansie, jawiłby się właśnie w „tej głównej chwili?”

Pomyślcie drodzy czytelnicy — jaka odpowiedź się wyłania — w główceczkach waszych gdy czytacie te postawione wam pytania.

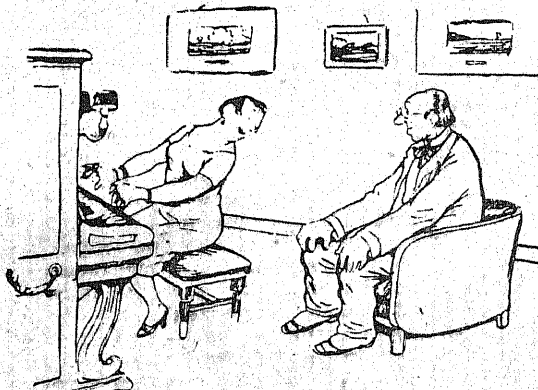
Cieszyć nas będzie, kiedy na nie — mądrze, dowcipnie, odpowiednio — my przyrzekamy, że drukować — chętnie będziemy je w gazecie.

A kto odpowie z was, ale dowcipnie, bodaj na jedno nam pytanie — nie tylko pochwalonym będzie, ale nagrodę też dostanie.

I do piekła i do nieba.

(Pouczająca humoreska)

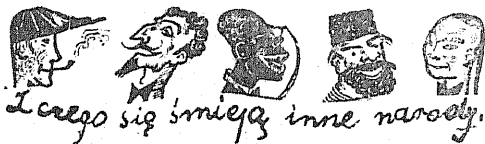
Dziennikarz rozstał się z tym światem. Stał przed drzwiami niebieskimi. Zającie? pyta św. Piotr. Dziennikarz. — „Żałuję. Wszystko zajęte!” — i brama niebieska przed nim się zamyka. Dziennikarz stacza się w dół. Djablica czerwona przed bramą piekielną. — Zającie? — Dziennikarz. — „Wszystko zajęte.” I brama piekielna przed nim się zamyka. Dziennikarz znowu idzie w górę — zatrzymuje się na samym środku — i. zakłada.. gazetę.. W tydzień później, ma już bezpłatną kartę wstępu do nieba i do piekła.

MAŁA PRZESZKODA

— Mistrzu, co pan myśli o moich kompozycjach?

— Doskonała, tylko muzyka trochę psuje, całą rzecz

Z czego śmieją się inne narody.

Złośliwa.

— Ach, Janina ma przecież cudne zęby. Istne perły.
— Tak, ale złotem obramowane
Jugend.

Wygadał się.

Oskarżony: — Nie wiem jakim prawem mój oskarżyciel prywatny opowiada, że go wypoliczkowałem. Jestem człowiekiem kultury i nie uznaję podobnego załatwiania spraw.
Sędzia: — Świadek zeznaje jednak, że słyszał wyraźnie uderzenie w twarz.

Oskarżony: — Ach, to było tylko echo pierwszego policzka.
Fliehende Blätter.

Delikatna.

Pani: — Znowu nie wydarłaś dzisiaj kartki z kalendarza.

Służąca — Proszę wybaczyć, ale nie chciałam pani przypomnieć, że dziś już pierwszy — a ja jeszcze nie otrzymałam gaży.
Tempo.

Z FILOZOFJI WĘAMYWACZA.

„Gdy człowiek sawsze jedną nogą stoi w kryminale, nie dziw, że i druga tam łatwo się dostanie:”

Osobiście załatwi.

Jankiel Hosenduft, skazany został za różne łajdactwa na śmierć przez powieszenie. Godzinę przed egzekucją, jawi się u niego rabin i powiada:

— Przychodzę do ciebie, ja sługa Boga..

— Ależ czego chcesz odemnie, odpowiada Jankiel — ja za godzinę będę już mówił osobiście z twoim szefem.

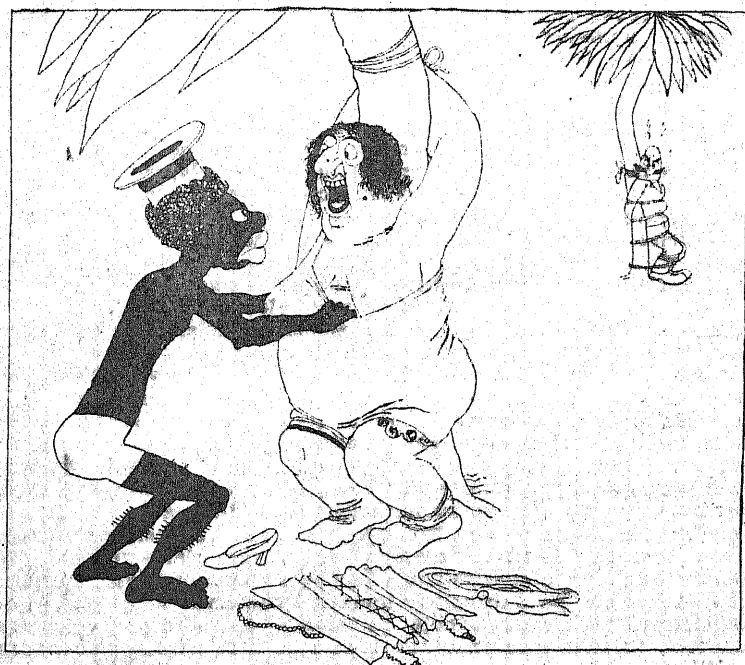
„Moja pani nie troszczy się wcale o dziatko, a nasz pan to tylko przychodzi spojrzeć na dziatko, kiedy je karmię...”

Żeby nie stracić.

Wiadomo, że mieszkańcy miasta Aberden w Anglii, słyną ze skapstwa. Pewien Aberdeńczyk wraca koleją z Londynu do domu. Na każdej stacji wysiada i powraca zziąjany tuż przed odejściem pociągu.

Pewien podróżny obserwujący go od samego Londynu, pyta o powód.

— Byłem w Londynie — odpowiada zapytany — u lekarza — powiedział mi, że stan mego zdrowia jest groźny, że lada chwila może przyjść koniec. Więc kupuję bilet od stacji do stacji.

ZRANIONA NIENIEWINNOŚĆ.

— Człowieku. Ratusz. Prześciąć obrazas moją dzieć wierz godność..

W KAWIARNI.

— Przepraszam bardzo, czy czyta pan gazetę, na której pan siedzi?..

Czytelnicy

WOLNYCH ŻARTÓW
MAJĄ

głos!

Z dniem dzisiejszym, otwieramy nową rubrykę, która niewątpliwie spotka się z uznaniem szerokiej kół naszych czytelników. Już sam tytuł mówi, że redaktorami tej nowej rubryki, będą nasi kochani czytelnicy, którzy mogą się w tym dziele wypowiedzieć w różnych sprawach. Wszystko można do działu tego wysłać, dobre dowcipy, wierszyki, wesołe korespondencje, uwagi aktualne i t.d.

Co pewien czas będziemy najweselsze rzeczy nagradzać

Dążąc do najściślejszego kontaktu z naszymi kochanymi Czytelnikami, apelujemy: niech korzystają z rubryki dla nich stworzonej.
Redakcja Wolnych Żartów,

Nasz czytelnik, kryjący się pod pseudonimem „Satyr“ z Często chwy pisze nam.

Szanownemu Wujaszekowi Wolnych Żartów przesyłam żar-
eik p.t. „Menażerja“.

Czytając stale „Wolne Żarty“, dowcip i humor, tak mi do-
dał bodźca do satyry, którą napisałem na temat stosunków ko-
leżeńskich biurowych.

Menażerja

Gwałtull Retyll Co się dzieje?.. W biurze na kole, zastąpiono urzędników zwierzętami z kiel.. Tam gdzie dawniej był kierownik czołwiek z pracy siwy, dzisiaj kucnął na dwóch łapkach, żubr, br-
dacz sędziwy.

Kole niego śpiący lisek, na dwóch łapkach służy — i co trochę pysk rozedrze, to ślepiami mruczy.. Myrda przytem tak ogonkiem. Iż by się zdawało, że on tylko w lisią skórę, ubrał swoje ciało..

Popatrz tutaj, kole okna siedzi paw nadęty, jaki pyszny, jaki dumny, — siedzi jak zakłęty.. w pawie piórka — kuper upstrzył w chwil nastrojowej, robiąc mnie komendanta straży kolejowej..

Teraz strzeż się mly bracie, idzie zwierzę inne, ni to pies ni to małpa, jakież w gębie zwinne.. Łeb kudłaty, nogi w pałak, szlapy niżej chwasta — i ten dziki jest w pretensjach do samieczech z miast..

Oto mamut zwierzę jurne, choć wołach z natury, choć tam.. hm.. tego do niczego, jednak welaż do góry łeb swój trzyma. O samieczech gruchot mruży stale, ile zdobył, ile uwiódi w dzikim kar nawale.

Hola starcze! W swym zapędzie powstrzymaj konik, wlemy dobrze, że zab czasu, tu i tam przenika, choć przebiegasz sto sześćdziesiąt kilometrów drogi. Nie pozwól na nie więcej twe zje-
działe nogi..

Gdy tak każde z tych zwierzątek, pycha się rozpięta, wnat wy-
nurza się gdzieś z boku, szpetna twarz satyra. Oczy mruży, patrzy słucha, kropi wiersze szczerze, choć niesmaczne, jednak trafne da-
je wam w ofierze.. Tak, wytyka on wam błędy i chłopsze bez
serca, ten dziwotwór, czyhający wciąż na was szyderca.

Satyr

Częstochowa 27 stycznia 1931,

Pan Władysław Kuras, opowiada nam w wierszyku niesamowitą historję o dwóch bliźniętach znalezionych w bramie;

Podobno gdzieś w bramie
gdzie szumowin meta
znalazł pan przodownik
zrosnięte bliźnięta..

Lecz się cały dramat
w tej historii mieścił
on miał lat pięćdziesiąt
a ona trzydzieści..

Wł. Kuras

Zawiercie.

OD REDAKCJI:

Czytelniczka nasza pani RARA zwierza się nam z nastę-
pujących przeżyć:

A gdy minął Karnawał..
(Rozmyślenia postne),

Milo jest w czasie długiego „śledziowego“ postu, [wspomnieć
czasem pachnący i rozbawiony karnawał —

Milo w jednostajność dni i wiecierów, rzucił garstkę wspom-
nień hucznych, nieprzespanych nocy, karnawałowych zabaw, bał
maskowych..

Hm! Tak, niewątpliwie! A więc usiądźmy cicho i przywołujmy
wspomnienia. —

Przez zator pojazdów, ciżbę ludzi, z trudem przedostaje się
ledwie żywa do szatni. Tam zdejmuję wierzchnie okrycie, poze-
staje w bardzo „skromnym“ i „oszczędnym“ kostjumie (nie tyle
oczywiście pod względem „jakości“ ile „ilości“ zużytego nań ma-
terjału) i staram przepchnąć się na salę. Po wielu próbach cel
zostaje osiągnięty, ofiarą padła jednak kunsztownie upięta na bo-
ku gielanda kwiatów. Zmartwiona tą stratą oblecują ją sobie jed-
nak powetować w inny sposób. Pociąga mnie „Przygoda“ kołam
finesję, przepadam za piękną i elekawą intrygą. Jestem w masce
i z tego ukrycia czatuję na swoją „ofiara“.

Jest to jednak mój pierwszy bał maskowy i aczkolwiek dodaje
sobie w duchu animuszu, to jednak nie bardzo wiem, jak to za-
cząć należy.

Postanawiam tedy po krótkim namyśle podsłuchać kilka djało-
gów. Oczy moje przykuwa strojny ubiór jakiegoś „maharadży“ oto-
czonego rojem uroczych odalisk. Zbliżam się w nadziei, że usły-
szę coś godnego uwagi. Maharadża jest w opałach, nie może o-
pedzić się od ratarzywych odalisk i napróżno stara się im wy-
tłumaczyć, że chociaż władcy wschodu mają cały harem, to jed-
nak ze wszystkimi odrazu to przecież nie można. Wreszcie de-
prowadzony do pasji, jakiejś korpułentnej, zawołowanej osobce na
jej piskliwe, „weź mnie z sobą“, odpowiada „co byś tam robiła,
damskich eunuchów nie trzymam w swoim haremie“. Wtem za
swojami plecami słyszę głośny śmiech. Odwracam się zaciekawio-
na, jakież dzweczce ubrane w smoking i cylinder, napróżno stara
się uprowadzić dorodnego młodzieńca. „Chodź chłopcze“ — słyszę
sopranowy głosik. — „Nie chcę“ — odpowiada przystojny niezna-
jomy — „posądzonoby mnie jeszcze o zboczenie“ — Obok jakas
okrutnie wymalowana maseczka stara się „naciągnąć faceta“ na
bombonierkę, „Moja kochana“ — słyszę tubalny głos „faceta“ —
„nie mogę, nie przewidziałem tego wydatku w moim budżecie na
ten rok“ — To pawnie urzędnik państwowy, myślę z politowaniem.

Podążam teraz do stojących na uboczu foteli, gdzie jakiś mło-
dy, uroczy „boy“ w małej, czerwonej czapeczce, mówi coś nachy-
lony, do ucha jakiejś wytwornej damy. „Mój chłopcze“ — odpo-
wiada pani, jesteś zwykłym boy'em hotelowym, ja zaś mam bar-
dziej arystokratyczne upodobania“. — „Droga maseczko — słyszę
młodzińczy głos boy'a — teraz już wiem napawno, że w żyłach
tych nie płynie błękitna krew“. — „Jako?“ — pyta wytworna pa-
ni, (zapewne gorącą zwolenniczką ustroju kastowego) — „Nie wiesz
zapewne, że panie z wyższej sfery mają słabość do boy'ów i nie
słyszałaś zapewne nic o głośnym romansie wielkiej księżny z chłop-
cem hotelowym?“ — odpowiada roześmiany boy.

Na sali duszno i gorąco. Kelnerzy roznoszą lody. Kilku pa-
rów (nie tyle z troskliwości ile ze względu na kieszeń) stara się
odwieść towarzyski od zgnębego zamiaru zjadania lodów. Uży-
wają całej swej elokwencji, aby przekonać je, że mogą się przele-
bić, nabawić kataru, grypy, rozchorować, umrzeć! Od tych wszyst-
kich okropności rozbałała mnie głowa, jako, że z natury jestem
bardzo wrażliwa. Wokół szum, hałas. Orkiestra gra modne tango.
Jazz-band zagłusza inne instrumenty, zaś gwar i śmiech przytłumia
i ten rozszalały wynalazek szatana. Kilka zdezerjentowanych pa-
r tańczy walca, inne charlestona. Trochę na uboczu kilka wyzna-
wców Mahometa. Jakiś usmolony murzyn i chińczyk z długim, ba-
welnianym warkoczem wydają ze siebie jakies nieartykułowane
dźwięki, pragnąc przekonać swe towarzyszyki, że istotnie pochodzą
ze Wschodu i świetnie władają rodzimymi językami. — Jest mi
beznadziejnie smutno, nudno i niewyraźnie. Nie mam najmniejszej
ochoty pozostawać tu dłużej i szybko opuszczam salę i przy wejściu
do ubieraalni słyszę jeszcze ochryply, zwrócony do jegomościela w
czerwonym fezie, głos kobiecy: — „No, tak pan bardzo podobny
do turka, boś goły jak turecki święty!“ —
RARA,

Człowieku! — za-
trzymaj się na
chwile!!

Coś ci powiem
w tajemnicy!

- 1) Jeżeli jesteś pełnoletni. 2) Jeżeli lubisz pieprzne pikantne historyjki, które możesz w gronie przyjaciół powtórzyć (ale tylko w towarzystwie męskim) 3) Jeżeli lubisz interesujące akty i rysunki. 4) Jeżeli nie jesteś apostołem taniej moralności

TO ZDRADZĘ CI

że możesz nabyć tom „Dekameron“ który nie uległ konfiskacie! Wytnij kupon — wyślij — a będziesz mi wdzięcznym.

Jeszcze dziś to zrób — aby nie było zapóźno, bo „Dekameron już na wyczerpaniu.

KUPON

Jestem stałym czytelnikiem „Wolnych Zartów“ i proszę o bezpłatne nadesłanie mi oprawnego tomu „Dekameron“. Na koszt ekspedycji, manipulacji, porta i t.p. dołączam w znaczkach poczt. 5 zł

Imię i nazwisko .....

miejsceowość .....

ulica .....

ZAKŁADAMY SIĘ O 100
ZŁOTYCH !!

że gdy zamówisz sobie jeden komplet „Wolnych Zartów“ — po przeczytaniu natychmiast napiszesz o dalsze. Każdy komplet oprawny, stron — 100 setki ilustracji, tysiące dowcipów, nowel, humoresek, aktualnych piosenek. W dotaku — komplet ten

nic nie kosztuje

wydawnictwo „Wolnych Zartów“ chcąc w najodleglejszych zakątkach Rzplitej i zagranicą spopularyzować nasze pismo — wysyła komplety

zupełnie darmo

pobierając tylko za porto i manipulacyjne koszty
Dziś jeszcze wytnij kupon i wyślij!!

KUPON

Proszę wysłać mi oprawny komplet „Wolnych Zartów“. Jestem stałym czytelnikiem. Załączam w znaczkach pocztowych Zł. 1,50.

Imię i nazwisko .....

miejsceowość .....

ulica .....

„DELOGES“ Bardzo dziękujemy za nadesłanie swej piosenki do muzyki Offenbaha. Niestety temat ten jest już dziś wobec ogromnej ilości podobnych motywów nieaktualny. Natomiast za tysfakcją stwierdzamy, że posiada Pan (albo Pani?) talent. Prosimy o nadesłanie nam innych utworów. Nie sądzimy, by nadesłana nam piosenka była pierwszą i ostatnią. Zapewne w tece znajdują się inne utwory — prosimy — a chętnie na łamach naszego pisma wydrukujemy. Przesyłamy serdeczne pozdrowienia.

„RARA“. Dziękujemy, idzie w rubryce „Czytelnik ma głos“ Kilka poprawek, wybacz nam Pani?.. Będziemy się cieszyli, gdy nam Pani zechce jeszcze coś nadesłać z swych utworów.

„EROS“. Niestety — nie możemy drukować sonetu pańskiego, bo wypowiada pan wojnę Petrarce. Przecież sonet nie może mieć więcej jak czternaście wierszy. A Pan pisze sobie równo trzydzieści! I nazywa to sonetem. Poza tym wiersz ten jest zagadkowy. Ponieważ „Wolne Zarty“ nie są pismem poświęconym ścisłej filozofii — wiersz pański musiał

utonąć w naszym koszyku. Ale nie zrażać się! Zresztą woła Pan w awolm wierszu „I cóż mi świat — I maill ludzkie? Jam wyższy“. No to trzeba mieć też poczucie swej wyższości — I małym ludziom nie rzucać „peret“ swego ducha.

„GIGA“. Wujaszek serdecznie dziękuje. Odpisze pod wskazanym adresem jak sobie Pani życzy listownie. Adresować: „Wolne Zarty“ dla Wujaszka, to on sam list odbierze.

JAN W. Cieszy nas: pochwała tak gorąca, za wprowadzenie przez nas rubryki stałej „Czytelnicy Wolnych Zartów mają głos“ Z nadesłanych utworów, dwa zamieścimy w naszej rubryce. Za agiltowanie za naszym piśmem bardzo dziękujemy, oraz za podanie nam adresów biur dzienników, gdzie „Zartów“ nie było. Gdyby tak wszyscy nasi czytelnicy pomyśleli nad tem, aby nasze piśmo było wszędzie rozpowszechnione.

Naszą dewiza, wraz z zwiększeniem nakładu, idzie w parze powiększenie piśma. Włóż i czytelnik ma swoje korzyści. Prosimy pisać częściej. Przesyłamy pozdrowienia.

Trudny wybór,

Matka (wyjeżdżając na czas dłuższy z domu) powiada do swego synka:

— No bądź grzecznym podczas mej nieobecności A teraz czy chcesz spać sam, czy z guwernantką? — pyta matka.

Synek (zwracając się do ojca) — A ty tatusiu co byś zrobił w tym wypadku?

W okresie stagnacyjki.

Dwaj kupcy toczą rozmowę.

— Jak ci się powodzi — pyta kupiec pierwszy, swego przyjaciela.

— Złe. Od kilku miesięcy nie widzę — odpowiada drugi kupiec.

— Nie widzisz? — woła pierwszy.

— Grosza w interesie — dodaje drugi.

Pikantne Foto-akty

I wiele interesowne

Kolekcje po zł. 5, 10, 15, 20 i 30. Wysyłka niezwłoczna po nadesłaniu należności listem poleć. lub przekazem na porto załączyć 1 zł, można znaczkami.

Adres: Księgarnia Wysyłkowa „Wiedza“ Białystok I.
Skryt. poczt. Nr. 49.

MIĘDZY NAMI

Coś na uszko.

Gawędy „Wujaszka“ z „Wolnych Żartów“.

(Moim kochanym korespondentem w odpowiedzi — Jak wyglądał pierwszy wiersz Wujaszka? — Historia o gwiazdach i gazetce — Porzucmy sentyment — Apel Wujaszka do kochanych czytelników — Nie-samowita historia o kupionej dziewczynie — Poeta, który chce, aby „to trwało wciąż“ — Rady Wujaszka)

Z każdym dniem mnożą się na biurku mojem listy, moich kochanych czytelników, listy serdeczne, rzewne.. Do listów tych dołączane są najczęściej wierszyki — z prośbą o ich wydrukowanie na łamach „Żartów“.

Kiedy patrzę na te tuziny sonetów, wierszów

lirycznych, oktaw itd — zaczynam rozumieć, że bakcyłe poezji są dziś w równej mierze liczne, jak np. „grypy“

Czytając te listy, przypominam sobie lata mojej „sielsko — anielskiej“ młodości. Bo i ja miałem ambicje literackie już w dziesiątej wiosnie mego życia. Były one ogromne.

Chęć pisania, a w szczególności drukowania, ogarnęła mnie całą mocą.

Drukowałem już wtedy wiersze, na.. tabliczkach szkolnych i wchodziłem w ciągły konflikt z profesorami, którzy daremnie mi tłumaczyli, że tablica przeznaczona jest do pisania zadań matematycznych, a nie do wierszowania. Jeśli już dla ścisłości autobiografii, mówię o szkole, wspomnę, że była to jedyna rzecz rodzaju żeńskiego do której nie miałem upodobania. Poprostu nie interesowała mnie.

Gdy mnie nauczyciel geografii, wołał do mapy i kazał wyszukać Włochy, ja w tej chwili snułem już wiersz w duszy — i myślałem o tem, jak się pod włoskie niebo dostać, zamiast niepotrzebnie szukać Włoch na mapie, które przecież z całą pewnością musiały tam być umieszczone, gdyż inaczej nauczyciel, nie kazałby mi ich na mapie szukać.

Ale miałem wam powiedzieć, jak narodził się we mnie poeta..

Otóż było mi zawsze trudno z rymami. Rymy, były dla mnie czemś niedościgniętym.. Wziąłem zatem pewnego dnia jakiś tom poezji, powypisywałem wszystkie końcowe rymy do eszyciku, aby potem do tych rymów dorobić słowa.

Wypisałem rymy następujące: „tajemnicy, targowicy, słoneczna, serdeczna, bogactwo, świętokradztwo, protestem, jestem“ — i do tych rymów napisałem wiersz, który zdradzał wszystko inne, tylko nie to, że kiedyś dożyję wydania kilkunastu książek.

Mój pierwszy wiersz brzmiał następująco:

„Mówię w tajemnicy
że byłem na targowicy
gdzie była krowa słoneczna
bardzo serdeczna
i miała ogona bogactwo
ktoś ogon uciął
to świętokradztwo...
A gdy ktoś ogon uciął
rzekłem z protestem:
O t o j e s t e m;

Gdy napisałem ten wiersz, nie posiadałem się z radości. Duma rozplerała mnie. Odczytywałem go sto razy moim kolegom, którzy nie chcieli wierzyć w autorstwo tego genialnego wiersza i podejrzewali mnie o kradzież literacką, co jeszcze bardziej spotęgowało moją ambicję twórczą..

A dziś?? Dziś gdy od wielu, wielu lat żyję jedynie z tego, co napiszę jakże dziś zazdroścę tym., którzy, piszą wtedy, kiedy chcą — a nie dlatego, że muszą..

I kiedy ja skromny, biedny pisarzyna i pióra mego niewolnik, myślę o nich, nasuwa mi się mój wiersz, który kiedyś w mrocznym kacie redakcji pisałem, a który zacytuje mój kochany czytelnikom, aby poznać mogli bliżej swego Wujaszka — aby wiedzieli, że kiedy się śmieję — to śmieję się.. przez łzy.

Fragment mojego wiersza brzmi:

..a to co było mi świętością
skałał mój cynizm chorobliwy
a to co ludzie zwią miłością
jam w druku zmienił w romans tkliwy..

Że to co życie me tworzyło
jam w twór przemienił literacki,
że to się potem spieniężyło
w sposób brutalny i prostacki..

Żem mym nakładcom sprzedał duszę,
żem zlicytował świat poety...
i że ja dzisiaj śpiewać muszę
nie gwiazdom ale dla gazety..

No, ale moi drodzy, wybaczcie tę chwilę sentymentu nie gniewajcie się na Wujaszka, że wypożyczył sobie dla swoich biednych, strosz rozplakanych — odrobinę miejsca, z rubryki, która się wam należy..

(Proszę jeszcze moich przyjaciół (i ółki) aby pisząc do mnie, zechcieli adresować: Redakcja „Wolne Żarty“ dla Wujaszka“.)

A teraz przystąpimy do analizy ciekawego wiersza. Otóż jeden z naszych czytelników pan B. K. (Poznań) kupił sobie dziewczynę na wschodzie i o tej transakcji i następstwach tejże — takie oto wypiewuje kanzony:

Moja dziewczyna
napisał B. K. (Poznań)

Moja dziewczyna, jest jak kwiat lotosu
tak wonna — a lekka jak mgła
z rozkoszą bym słuchał wciąż trel jej głosu
lub pieśni, gdy na barfie mi gra.
Moją dziewczynę kupiłem na wschodzie
sprzedał mi ją Achmedas Bej
jest kwiatem piękniejszym, niż kwiat w mym ogrodzie
za skarby, nie oddałbym jej..
W godzinie duchów gdy daje mi ciało
gdy gnie się i przeży, jak wąż..
całuję i tulę jej pierś śnieżnobiałą
i chciałbym, by trwało to wciąż“ ..

No, mój miły, „drogi panie, — to końcowe pańskie zdanie, że jest panu wciąż za mało, i chcesz aby „wciąż to trwało“, to jest według mej zasady — (w tej historii moc przesyady.. Bo pan przecież nie zaprzeczy, że najśłodsze nawet rzeczy, gdy wciąż trwają, to się znudzą, no i przesyty w nas obudzają..

Że Wujaszek jest już stary, pił z niej jednej w życiu czary, może panu też dać radę, że jest dobrą — w zastaw kładę, wszystkie zastawnicze kwity, — gdy chce serce mieć „kobity“ — znaj metodę gospodarczą: niech na przyszłość siły starcza, byś nie płakał po ich stracie, — więc zasadą twą mój bracie, niechaj będzie: szczerdzić siły bo w przyszłości druhu miły — piękne dziewczę twoje z Wschodu — będzie żądać też dowodu — że ja kochasz silnie jeszcze, — więc choć serce twoje wieszczę — chce, by wciąż to (wiesz już) trwało — choć wszystkiego ci zamato — nuci moja pieśń skrzydłata: bracie szczerdź na stare lata bo epilóg niewesoły, jakies malpie tam gruczoly — i — aż mnie przechodzą strachy: Worony i Steinachy.

W u j a s z e k.

O pani błędnych moich snów...

O pani błędnych moich snów
wyśniłem ciebie cudną, zwiwną..
— i oto tęsknię dzisiaj znów
za wymarzoną mą królewną...

Już tyle przeminęło lat
od dnia, gdy zakwitł sen o tobie..
— a smutkiem się przesłonił świat
i biedne serce mrze w żalobie.

Ust słodkich purpurowy czar
dało mi nieraz chłonać życie..
— jam błdził za orszakiem mar
szukając ciebie Pani skrycie...

Gdy w kleszcze żądz mnie chwycił szal
budziłem się splakany rankiem..
...Jam tylko twą iluzję miał
kłamliwym byłem je j kochankiem..

Gonitwa ma od warg, do warg
od ciała — do nowego ciała
„Melodja jednak moich skarg
wołała cię o Pani biała...

O pani błędnych moich snów
wyśniłem ciebie cudną, zwiwną..
— lecz moich nie usłyszysz słów
choć skargą wołam Cię rozlewną..

Bo zrodził Cię tęsknoty szal
spełnienia sen nie znajdzie przecie!!
„Los z kwiatków marzeń płatki zdarł
i dzisiaj pusto mi na świecie...
Roman HERNICZ.

List modelki do malarza.

Gdy nocą wrócisz do pokoju
ten list mój wszystko ci opowie..
odeszłam cię z miłością w sercu
trudno mi ból ten zamknąć w słowie..

Wierzaj, że długo się męczyłam
nim opuściłam twoje progi..
ty byłeś dla mnie zawsze dobry
ty mój kochany Jerzy, drogi...

„Pamiętam, gdym ci poraz pierwszy
do twojej pracy pozowałam..
Nazwałeś mnie „kwiatuszkiem bagna“
mówiłeś: Uajali biała...

Kiedyś oświadczył, że pragnąłbyś
abym przy tobie otąd żyła..
zgodziłam się. I zamieszkałam
i tak szczęśliwam zawsze byłam...

Wiedziałam też, że brak pieniędzy
krępuje orle twoje loty..
wiedziałam, że marniejiesz w nędzy
choć w duszy kwitły ci tęsknoty...

I nie dlatego cię odchodzę
że jest u ciebie głodno, chłodno..
— lecz że rozłąka twoja ze mną
jest koniecznością niezawodną..

Ja skromna — biedna ta modelka
a tyś artysta — co ku Sławie
wiedzie cię, moc talentu wielka
— więc ja cię Jerzy błogosławie...

na nowej drodze twego życia
gdzie ci zaporą już nie będę..
— Ty idź ku Sławie — i ku szczęściu
ja jakiś kąć już gdzieś zdobędę...

...A gdy ci kiedyś będzie smutno
gdy ust mych pragnąć będziesz Jerzy.
napisz.. przybędę wnet do ciebie
z pokorą stanę u oddzwierzy...

Przytulę głowę skołatana
pocieszę drogi mój artysto —
a potem wrócę zapłakana
ścieżyną mą w dal smutną, mglistą..

Powtarzać będę słowa twoje
gdym ci raz pierwszy pozowałam
— Kiedyś mi mówił. „kwiatku bagna
ty moja Uajali biała...”

Lekcja sztuki miłosnej.

Hrabina Szpas do męża rzekła raz ze złością:
„Mój Kajciu! Okrywamy się ciągle śmiesznością,

Bo wciąż jesteśmy o milę
Za świata postępem w tyle
Okropny wstyd z tego mam,
Że ostatnia zaczęłam palić papierosy
I jako ostatnia z dam

Ogoliłam brwi, pachy i obcięłam włosy.
A teraz jest nowa bieda
Jeśli chodzi o synka naszego Alfreda“
Hrabia na to: „I z nim też?
Cóż ty jemu obciąć chcesz?“

A hrabina: „Nasz Fredzio ma rok osiemnasty.
Już wszyscy w jego wieku chłopcy z naszej kasty
Dokładnie teoretycznie
Znają miłości orkana

I niejeden z nich sprawdził teorie praktycznie,
A nasz Fredzio nic nie wie i wierzy w bociana.

Już minął, Kajciu kochany,
Ten czas, gdy chłopca jak dziecko
Chowano pod matki kiecką.

Trzeba Fredziowi z głowy wypędzić bociany.
Będąc zdania, że przyszła już do tego pora
Wezwałam specjalnego tutaj profesora,
Który pod kątem nauki

Miłosnej naucza sztuki.

Przy tobie z nim rozmówić się pragnę. Pozwolisz?“
Po chwili do pokoju wszedł prof. dr. P. Dolisz.

A hrabina rzekła: „Profesorze:
Nim ci syna w światłe ręce złożę

Chcę uprzedzić: mój synek, przy naturze żywej.
Jest dziewczęco naiwny, wrażliwy i tkliwy.

Gwałtownie z nim iść nie można.
Niech pan go w sprawy miłości
Wprowadzi bardzo z ostrożnością“

Profesor odparł na to pełen uprzejmości:
„Proszę najzupełniejsze zaufanie mieć.

Ja dopiero na lekcji dwudziestej i trzeciej
Zacznę mówić mu o tem, co to znaczy pieć

I skąd się biorą dzieci.
A dopiero na dwudziestej czwartej
Odkryję przed nim karty
I tracę o to,

Co zwykle nazywamy miłosną robotą.“
„A przedtem?“ — „Przedtem sięgnę do subtelných światów:
Wtajemniczę go w miłość roślin, drzew i kwiatów
I przez ryby i ptaki i ssaki powoli,
Jeżeli pani pozwoli,

Dojdę przez małpy do ludzi.
Teraz pójdę do ucznia“ — „Niech się pan nie trudzi
Zaraz przywołać go każę“.

Dzwonek. Lokaj, Hrabina rzekła: „Ottokarzel!
Proszę pana Alfreda poprosić tu zaraz“.

Lokaj wyszedł i wrócił sam, lecz z głupią miną.
„Gdzie Alfred?“ — „Pani hrabino!

W tem właśnie cały ambaras.
Pan Alfred — proszę szczerze mi darować słówko —
Leży właśnie na łóżku z naszą pokojówką“
Jerzy Wrzos.

Rodzajowa scena małżeńska.

W knajpie „pod zdechłym szcurem“ Felek Wyszemrany
Wziął za łeb Czarną Helkę przy dźwiękach harmonji,
Posadził ją za stołem, aż ławka jęknęła,
Zsunął czapkę na oczy i rzekł groźnie do niej:

„Helka do wielkiej zotzy i spuchniętej gęby,
Ty mnie znasz, wiesz, że umiem porachować kości,
Więc przyważ to sobie, że ja nie ustąpię
W żadnych sprawach małżeńskiej tyczących wierności.

Ty wiesz, że nie daruję do grobowej deski
Zadnej plamy na moim małżeńskim honorze,
Więc pamiętaj: zamotę tobą tę podłogę,
Gębę ci najpierw skopię a potem zaorzę,

Skórę ci wygarbuję aż do siódmych potów,
Wypruję z ciebie flaki i bigos urządę.
Jeśli jeszcze raz zdradzisz mnie tak, jak dziś w nocy,
Jeśli jeszcze raz zdradzisz za tak psie pieniądze“.

Andrzej Pirat.

CO PANI MA TAM POD TEM FUTREM...

Lokaj w czerwonym fraku melduje
Nowoprzybyłą szykowną panią.
Pani ubrana jest w piękne futro,
Lecz ten, kto pilnie popatrzy na nią
Dojrzy, chociażby nie był zbyt bystry,
Chociażby sprytu nie miał nic zgoła,
Że owa pani pod pięknym futrem
Nic prawie nie ma, jest prawie goła.

Kto to spostrzeże, pomyśli sobie:
„Poco przychodzi tu ta dziewczuszka
Czy, sądząc z futra, na bal wspaniała?
Czy, sądząc z reszty, pospać do łóżka?
Nie biedz tą sprawą się, czytelniku,
Bo ci się zmarszczki zrobią na brzuszku
Ona się bardzo słusznie ubrała.
Bo ona poszła robić bal w łóżku,

Gdy kobieta nie chce zrozumieć...

Siedziałem w salonie z nią sam na sam
a przy mnie Janina słodka...
jej mąż wyjechał na kilka dni
i spać już poszła jej ciotka...

Podczas rozmowy aluzji moc
czynilem z wielką nadzieją..
Lecz jak to u pięknych bywa już dam
udają — że nie rozumieją ..

Ja mówię: „O cudna Janino ma
przez ciebie tak żywot mój łzawy...
— a ona uśmiecha i pyta się:
— „białej, czy czarnej kawy?..“

Ja mówię: Jak słodką dziewicę—tak
ja w myślach swych ciebie niańczę..
A ona: „Winogrona pan chce,
czy woli też pan pomarańcze?..“

Ja mówię jej: „W twych oczach jest
[blask

którego się nie zapomina..
A ona: „Likierek słodki czy też
szklaneczka starego wina?..“

A wtedy nagle porwała mnie złość
i rzekłem: adieu, pani biała..
Odchodzę już... I nagle... O cud! ma
[pani
natychmiast mnie już.. zrozumiała.

Rozstanie.

Jak brzmiała ta stara piosenka?
na dźwięk jej łzy z oczu mi płyną...
„Ty pójdziesz góra, ty pójdziesz góra“
a ja dolina“..

W młodości ją często śpiewałem
w młodości dobie...
nie wiedząc, że kiedyś to samo
zanucę o sobie...

Tylko, żem wtedy nie znał
życiowej doli...
i nie wiedziałem, że chwila rozstania
tak boli, boli...

..Jak brzmiała ta stara piosenka?..
..Na dźwięk jej łzy z oczu mi płyną
„Ty pójdziesz góra, ty pójdziesz góra“
a ja dolina...“

Roman Hernicz.

Życiowa prawda.

Na harfie życia naciągnięte struny
dotykaj ręką leciuchno, powoli
i tłum ten akord co się rozswawoli,
na rześkie tempo, rzuć ciemne całuny...

I słuchaj, słuchaj tej cichej piosenki
tej cichej, z harfy grającej żałości..
co tęskni w górę do jasnej wieczności
w akordzie wielkich i czarnych bemoli...

Czy pamiętasz?..

Czy pamiętasz — jak cudnie nuciłem legendę
o miłości, gdy zśliśmy przez nasz stary park..
i myślałem, że wiecznie sen mój kochać będę
gdy sączyłem najśłodsza szczęścia kruz Twych warg...
I tak cudnie się do nas wszystko uśmiechało
struny lutni gdzieś drżały, jak podmuchem liść...
a gdy wiosny pieśń zcichła, tak jakoś się stało,
— że musiałem od Ciebie w świat daleki — iść...

Marjan Wieczorek.